

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló” a vobis institutum ad cat. olicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általátok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló” cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyesleljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. március 6-án.)

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felölös szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
Egyes számok kaphatók: a dohánytözsdeknben.

Pornografia.

Kérem Székesfehérvár katolikus asszonyaihoz.

Komoly célja e soroknak: Székesfehérvár és Fejérmegye katolikus asszonyainak és anyáinak figyelmét felhívni egy olyan kötelességükre, melyet teljesíteni ez ideig azt hiszem, elmulasztottak.

Nem arrogálok magamnak a felfedező szerepét, mikor konstátálom azt a szomorú tény, hogy egyik helybeli lap, a Székesfehérvár és Vidéke egy idő óta, főleg szombati, tehát a legtöbb ember által olvasott számaiban oly irányt kultivál, mely a keresztény erkölccsal szembekegyenesen ellenkezik.

Lehet, hogy ez a — nevezett lapban mind jobban elhatalmasodó — tónus a nem keresztény szerkesztő erkölcsi felfogásának kifejezője; az is lehet, hogy olvasói jórésztének izlését tartja szem előtt: de tény az, hogy a lap keresztény és főleg katolikus hölgy olvasó közönségének kritikája előtt meg nem állhat.

Súlyosbító körülményt látok abban, hogy a lap ily irányu, közleményei rendszeren „egy hölgy olvasónktól”, „egy urleány”, „egy ur-asszony”, stb. jelzéssel jelennek meg. Közel áll a gyanu, hogy e közleményeket nem mindig női toll veti papírra, de ha a gyanu alaptalan,

ugy ez nem a legjobb színben tünteti fel a Székesfehérvár és Vidéke hölgy-munkatársainak erkölcsi felfogását.

Nem áll módomban, hogy kimerítő címsorozattal szolgáljak, de ez a lap olvasóira nézve felesleges is volna. Tény az, hogy a nevezett lap csaknem minden számában találkozunk olyan közleményekkel, melyek a pornografia határain járnak s épen ezért imminens veszélyt rejtenek magukban, hogy a keresztény olvasóközönség erkölcsi felfogását megmértelyezik.

Nevezett lapban nemrég jelent meg egy cikksorozat, ha jól tudom, a „csók természetrajzáról”; mult szombati számában „Sztrájkolnak a gölyák”, „egy hölgy hozzászólása” címmel egy oly közlemény látott napvilágot, mely tisztességes férfiaknak is arcába kergeti a vért.

Az olcsó szellemesség babérajaira utazó cikk bevezető sorai a következők:

„Ne tessenek megijedni: Még nem nálunk, csak Baranya és Somogy-megyékben. Itt Székesfehérváron a statisztikai kimutatások még elég bő szaporaságot állapítanak meg. De hogy meddig, az nem annyira a jövő kérdése, mint a mai áldatlan viszonyoké.”

Majd alább így folytatja:

„Ily körülmények között csak természetes, hogy a szilők közös elhatározással beszüntetik az ujjoncs-állítást.”

Spanyol földön.

— A „Fejérmegyei Napló” tárcája. —

Írta: Szemere Hona.

II.

Sevilla! Sevilla! Te, édes bohó a spanyol-kaarneválnak örökös tanyája! Te, a múlt időkől visszamaradt örökség, te, ki a „világ legnevetőbb városá”-nak vagy kikijávta. De igaz is van a hírek! Keskeny sátoraidban, melyeket fölül kifeszített vászonvélumok tartanak állandóan hűvöse, minden este processziósan indul meg a sevillai sétáló nép. Sétálnak, de nem mint nálunk a belvárosi korzós otthon, tükör előtt nagy gonddal elkészített s megrögzött mosolygós ajakkal, süttögös, csipkés ruhában; de hogy így! — fekete ruhában, kalap és keztüj nélkül, gondtalanul, mosolyogva, mintha csak sétálásra és csacsogásra teremtette volna a spanyolok Istene ezeket bájos, tüzes szemű sennoritákat. Mélységes, nagy fekete szemükön kívül, egyedüli pompájuk még a finom szövésű manilla, a fátlyokendő, melyet művészieszen vetnek a még művésziesebben megépített frizurájukra. Kiegészítő parádéjuk még az a csomó úde, fehér virág, mit a hajába tűz a reggeli bevásárlásnál, a szolgálólány épügy, mint az esikocszásnál a legelőkélőbb spanyol nő.

Mozdulatok kecsességében, a legyező használatának grációzebb kezelésében nincs párja a sevillai asszonyoknak. Az a háromszentűs kis baba, ki ha hordár gyereke is, de azért fehér csipke szoknyácskában és struccollas főkdőtjében végzi az esti, modhatni éjszakai sétáját annak a parányi kacsójában a legyező kifogástalanabbul cirogatja a levegőt, mint nálunk a legünnepeltebb primadonnáiban,

Az idegen ember, nekik, ugy tapasztaltuk, egy ingyen jár, kész mulatozás. Egy este, spanyol népeletet tanulmányozni óhajtván, hárman egy kis — villamos vágányok menti — köborlásra indultunk. Hatalmas, pámfafás sétatérre kerültünk, hol száz meg száz apróság játszadozott. Az egyik fiu fején egy levágott örkörfej díszlett, mivel a többi társait ijesztgette, kik nagyokat ugrálva botokkal hadonázva menekültek a képzelt bikától. Odébb csoportokban, kis lányok táncolgattak körben. Ez vonzott leginkább bennünket. Az öt-hat éves kis lányok castagnettát pattogtatva a kezükben, bájjal és igazi spanyol szilajsággal jártak egy spanyol táncot, a castanellát. S hozzá énekelgetnek halkán dudolva, lágy ritmussal. Gyönyörködésünket megzavarták az ifju cabalerosok, tüntető kíváncsiságukkal, kik viszont minket bámultak. Különösen tetszett előttük, hogy mi nők, kalapot is viseltünk, hogy szőke haju is van köztünk, hogy feherobb az arcunk s magasabb a természetünk, mint az övéké. Nincs az a sziu indián csapat, kit mi itthon jobban körülvennénk bámulatlunkkal, mint ők minket, tehát menekültünk.

Kéves időnk volt másnap s így korán bejártuk a várost, korán elhagytuk a mi mesebeli Grand Hotel de Roma szállásunkat. Sevilla különben bővelkedik az ilyen nagyszerűen berendezett házakban. Fehér márvány pompeji stílusban épült oszlopos folyosók ölelik körül az udvart; ennek közepén az elmaradhatatlan csobogós szökőkút, a kut körül cserépvirágoknak tarkasága édes illatával. Az emeletek közt ernyők, függönyök redői borulnak össze, melyeken keresztül csak a napugárt kereső palma levele törhet utat. Azontul mystikus árny borul a ház patiójára, hova estéknél bizalmas csevegésre gyűl össze a család. A szines üvegű függőlámpa fé-

Majd a következő istentgúnyoló szavakat olvassuk:

„Tehát nem csoda, ha untalan így sóhajtanak fel (t. i. a szülők): „Uram Jézus ha már megáldottál gyerekekkel, legalább kincseket is adj hozzá, amivel felnevelh: „ököt.” Tudnivaló azonban, hogy az Ur J. csak erkölcsi segídelmet szokott küldeni. Anyagiakkal nem támogatja híveit. De ha már ő nem működik közre a mi létfenntartásunk megkönnyítésén, a mi politikai szülőanyánk, az állam és várososhoz fordulunk.”

Még alább:

„Mert ha még ezt a csekély áldozatot sem hozzák meg az agyonnyomorgatott középosztálynak, kénytelenek leszünk sztrájkba állítani a gölyákat.”

Hát, kérem, ez ocsmány dolog. A haza legjobbjai vállatve fáradszónak azon, hogy a nemzetpusztító borzasztó méretű kiirtsák a magyar nép lelkéből, mert látják azt, hogy ha a kivándorlás nem, de ez a szörnyű ragály okvetlenül vágóhidra viszi a nemzetet s egy intelligens családok körében olvasott lap propagandát csinál az egy — gyermekrendszerek.

Ha hivatalos közeg lennének, bírói uton szerelném le ezt a piszkos műveletet; így nem tehetek mást: városunk és megyénk katolikus asszonyaihoz, anyáikhoz fordulok kérelemmel.

nyét ellensúlyozza a hagyományos spanyol fal, mit a patio ajtajához állítanak, a kíváncsi szomszédok szeméi részére. Ezek az udvarok, patiók adják meg Sevillának a legkarakterisztikusabb jellegét.

De hátra van még Sevilla csodapalotája az Alcazar, mely tulajdonképpen egy kis izelítő részünkre a még pompásabb Alhambra palotából. Ez az aranyos mozaikszertű szőnyegszinezésű falakkal körülvet márvány királyi ház, melynek első köveit 1181-ben a nagy Almohádán Sultán Abu Jakub Jusuf tétette le, sok történelmi fuziót átél, a melynek nyomait architektúrája ugyan csak viseli.

Katolikus Izabella az arkados oszlopok tetejére kápolnát emeltetett míg V. Károly hozzá-toldta a Patio de los Doucellast és egy myrtuskeresztet. Két évi magányosságba vonult ide vissza V. Fülöp, ki szóalkotására mesés értékű halasztavat teremtett a kert közepére.

Csodás szépek és gazdag képzetekről mesélnék ezek a remek, magas, rézveretekkel koronázott saroktoronyok, az ugynevezett stalaktitfriss csipkeivék s az egyiptomi mintákkal megfestett boltozatok. Az ivenek arab és kufis felirásoknak rajjai fonódnak egymáson által, mind megannyi fellengzős dicséret a nagy és zsarnok uralkodók hőstettei felett. Különösen V. Károlynak jellegje a „Non plus ultra” látható egy ébenfa mennyezetű teremben mindenféle képen belevésve.

A márványalju termeket udvar köti össze egymással, így tehát a szellős, ablak és ajtó nélküli lakosztályok egy ideális délvideki otthont nyújthattak az egykori királyi sarjaknak. A Patio de las Mucacason keresztül menve leértünk Mária Padilla titkos fűrőd kabinjába. Nagy rafinériával a kőkockák közt elrejtett apró, eső vékonyságú kis csövek vannak köröskörül a fülkébe elhelyezve,

Mai lapunk 4. oldal.

